

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłať,
Stowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosć ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spar měrnj
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłať
Wšědny dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh ći khmana
Žiwnosć je;
Ziwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Sserbske njedželske lopjeno.

Wudawa šo kóždu šobotu w Šmolerjez knihczišcežerńi w Budyschinje a je tam ša šchtwórtlětnu pschedpłatu 40 pj. dostacž.

Rogate.

Jan. 16, 23—33.

„Tehdy njebudžecze šo mje niczo praschecž,” praji Jezus k šwojim wuczobnikam w pohladanju na tón čas, hdžež budža wot jeho Ducha napjelnieni, šo budže jich wola k wolu njebjeskeho Wótza psches jene. Tehdom budža prošecž w mjenje Šbóžnika a „monj budža bracz, šo by šo wasche wješele dopjelniło.” Šož Jezus tudy w šezjenju, tak wubudžuje džekniška njedžela se šwojim starym mjenom: Rogate, prošecze!

ke kšchescžijanskemu modlenju.

1. Modlcze šo w mjenje Šbóžnika;
2. Wótž budže waš wušłyschecž, dokelž wón waš lubuje.

1. Šhto rěka: W Jezusowym mjenje šo modlicž? To njeje došč, bjes rozmyšlenja pschistajicž: „w mjenje naškeho Anjesa Jezom Khrysta,” abo prajicž: „Jesusa dla,” šo bychmy šebi na to waschnje něšcto wot Boha wunušowali. Modlicž šo w mjenje teho Anjesa, to rěka, we wěrije k Bohom rěčecž, w pschluschnosći pschecžimo jeho kšni, w dowěrjenju na njoho, w jeho myšli a Duchu — to rěka, psched Boha stupicž jako to, šchtož šmy psches Khrystuka: jako lube džeczi psched šwojeho lubeho Wótza. Tajke modlenje je ša duchowne žiwjenje runje tak ušne, kaž dychanje ša čželo.

Je wšchelake wopacžne waschnje modlenja, a džekna dyrbi hišchže Šbóžnik k wjele kšchescžijanam rjekucž: „Šacž dotal nješcže wy ša niczo prošyli w mojim mjenje.” Je modlenje, hdžež w čžemnym čžerjenju štworjenje šdychuje

k potajnemu Bohu, k nješnatemu bncžu, wo kotrymž prawje njewě, tak dyrbi jo mjenowacž. Tykazy šo tak modla woni njewjedža ke komu, woni njewěrja k wutrobu do žiweho Boha, kiž je šo w Jezusu šjewil. Tak šo modlicž — to je šo modlicž, kažpo hanjo. Druhe je modlenje, hdžež šo cžlowjet hordže a šamoprawje psched Boha štaji w šacžucžu šwojeje šaklužby a šwojich dobrých štkow a šwojeje ludakškeje ponižnosće, k šoka na šwojeho bližškeho hladajo. To je šarišeske modlenje.

Šašo je modlenje, hdžež šo hubje hibatej, ale wutroba njeje pódla. To je modlenje, hdžež šo cžlowjet se šwojim Bohom wadži, hdžž jeho tak njewušłyschi, kaž je šebi to pschať. To je pschekřeschenje pschecžimo Bohu. Hdžež pať duscha štupi psched Boha w tym pschekřesčenju: „Psched tobu šym ja šamy proch, kšudy hřeschnit, njedostojny twojich darow a twojeje hnady, ale ja tola pschińdu psched twoje woblicžo, niž w dowěrjenju šam na šebje, ale we wěrije do twojeho lubeho Ššyna, kiž je mje k tobu šjednať a mi pschistup k hnademu trónej wotewrit,” tam šo modlimy w Jezusowym mjenje.

Modlcze šo pať tež w Jezusowej myšli a Duchu! Še šebicžnymi myšlemi njemóžesch šo modlicž w mjenje teho, kiž je pschikasať: „lubuj šwojeho bližškeho jako šam šo.” Š hidženjom, k hñewom, k wjecžeskej myšlu we wutrobje njemóžesch psched Boha stupicž w mjenje teho, kiž je prošyl ša šwojich njepšchecželow: „Wótčje, wodať jim!” Hdžž mašch šle w myšli, njemóžesch ty teho čžisteho a šwjateho prošecž: „Anježe, pomhaj, dať šo derje radžicž!” Modlenje w myšli a Duchu Šbóžnika je tajke, šo my

w poniżności a domerjenju swoju człowisku wolu woli njebieskeho Wótza poddamy. Potom tež wuspěch modlitwy njewotwišuje wot smonkowneho dopjelnjenja, ale šo wupraja w Jesuſowych słowach w Gethsemane: „Knieže, kaž ty chzešch!“ Tak budže modlitwa posběhujenje człowiskeho ducha k stworiczelej, posběhujenje dusche se starosczoj, i tšchnosczoj, se spytowanjom tuteje semje do praweje wótčiny. To je móž Boža, kiž požhlno a trošchtujo, wucziščo a wobšbožo naš napielnja, niz jenož hdyž mamy něšto wot Boha wuprošnyč, niz jenož na dnju srudoby, ale tež w hodžinje wješela, šo by mono dopjelnjene bylo

2. Hdyž my w Jesuſowym mjenje prošymy, potom budže naš Bóh wušlšchecž a my pošnajemy: „wón šam, tón Wóčez, lubuje naš;“ psches Jesom Khrysta šmy my jeho džeczi. Duž budže stroschtu, hdyž wy tež žarujecze a šo wopušczeni czujecze kaž či wuczobnizy, jako bēšche tón Knješ wot nich šchol; wy nětko wēšcze, šo wy šami nejšcze, tón njebieski Wóčez waš lubuje a jeho wutroba, jeho wótzowška wutroba tych šwojich nihdy njewopušczi.

Wy starschi, domjedže šwoje džeczi šabe k temu, kiž je wot Boha wušchol a je žiwj a knježi do wēčnosče, šo bychu nawukle jeho lubowacž, šo bychu k prawemu šnutškownemu mērej pschisčle w tym, kiž je šwēt pschewinyl, šo by je k Wótzej domjedl a šo njebychu šame byle, hdyž dyrbicze je wy wopušczič. Modlcze šo a nawucze je šo modlicž w Jesuſowym mjenje.

Tón Knješ nawucž naš wschitkich kšesčizianszy, ewangelszy šo modlicž w tej wēštosči: psches Jesuša šmy my Bože džeczi; tón Wótž naš lubuje, Khrystuſowe dobyče je naše dobyče, w nim mamy mēr, pschetož wón je šwēt pschewinyl. Šamjeń.

Ja wēm, do foho wērju.

Wobrocženy Chinesea Leangafa powjedasche něhdy šwojim po-
hanškim šobukrajanam wo Jesuſowych džiwach, jeho šmjerczi a horjestaczu. Duž šo woni jeho wušmēšchujo woprašachu, hacž dha je wón tele džiwj se šamšnymaj woczomaj widžal. „Ně“, wón rjekny, „ale wone šu we šwjatych knihach powjedane, kotrež w židowškim kraju wuidžechu, a wjele ludow do jich wērnošcze wērja.“

Duž něchtó šnapschecziwi: „Hdyž tež druge ludy do tychle knihow wērja, dha tola nušne njeje, šo dyrbinj my Chinesejo do nich wēricž. Čžeho dla ty do nich wērišch?“

Na to Leangafa wotmolwi: „Kunje w nich powjedane wēžy ženje njewidžach, wērju tola žyle twjerdže do šadžadow a wuczbow, kotrež šu w bibliji wopšhijate; pschetož ja wēm, šo šym wulžy hrēšchny a hubjeny człowjel byl, nětko paš šym munoženy a wob-
hmadženy. Njebyl-li žadny wunožnik wot hrēcha, by ša mi je nje-
móžnota byla, tak derje w tutym kaž w tamnym žiwjenju šudej
Božeje prawdošcze wucžeknyč. Jesuž paš je mi pomhaš, teho
dla wērju do jeho wērnošcze, pošlucham jej, lubuju a čžešču ju.“
Bohan njewjedžišche nicžo wotmolwičž.

Wjele knihow šo čišchczi, tola tak dołho hacž šwēt šteji, njeje šo hišcže žana šada čišchcžala, tak bohata na trošcže kaž to šlowo, šo je Jesuž Khrystuž do šwēta pschischol, hrēšchnikow šbóžnych čižicž. F.

Bēdženje wo njebiesku frónu.

(1. Kor. 9, 24—27.)

Šloš: Šchitžy ludžo wotšal čžahnu —. Chor. kn. čžo. 293.

Čžešch-li wēčnu frónu dostacž,
Dyrbišch mužnje bēdžicž šo;
Š dobyčejom móžešch wostacž,
Bēžišch pschemoh drugeho.
Na to mašch šo pschitowacž,
Čžeko, duschu požhlnojowacž,
Wschitkich wēžow šdžeržecž šo,
Kiž či šteja napschecžo.

Luby Jesu, twoja hnada
Dobycze mi wustaji;
Ša nim moja duscha žada
W tutej hrēšchnej čžahnosči.
O tak bšchczi šo ta fróna
Šola Knješoweho tróna,
Kotraž je we njeju tant
Šotowana bēdžerjam!

Ach, to budže šbóžna radošč,
Šdyž mje debi fróna tam!
Potom dopjelni šo žadošč,
Kotraž tudy w duschi mam.
Bóh paš moju šlabošč šnaje,
Bēdženje tež dołho traje;
Čžert a šwēt mi šadžewa,
Čžeko bēh mi pocžeža.

Duž, o Jesu, i mozu šwojej
Požhl mje we šlabošči;
Šmil šo ty nad nuju mojej,
Wotštron hrēcha šadžewki;
Daj, šo pschezo bēh mój čžahny
Je we twojim šwētle jašny,
Dha psches tvoju šadžužbu
Šunu frónu dostanu! F.

VI.

Lutherowe podedženja w klóšchtrje.

W Erfurcže bē w čžahu, hdyž Luther w mēšcže pschewywasche, wóškom klóšchtraw. Luther šebi i nich klóšchtr Šawšchtin a rjow wušwoli. Tón mēšcše tehdy něhdže 70 šobustawow. Wón šo po žrkwinym wótzu Šawšchtinu mjenowasche, kiž bē 430 jako biškop w Šippo w polnóžnej Šfrijy wumtrjel. Šawšchtin šam žaneho klóšchtra šaložil njeje, ale 800 lēt pošdžišcho je tehdomnišchi hamž mnichow wschelafich rošprošchentych družinow do jeneho šwjaska šhromadžil a jón rjad šm. Šawšchtina pošmjenowal.

Wjes pschicžiny Luther runje do tehole rjada šastupil njeje. Šemu bē šnate, šo bēchu krótko prjedy teho i rjada wschē njedostatki, kiž mnische žiwjenje wohidžachu, wotštronili a šo šo Šawšchinowe pschedpišma w nim kručze wobkedžbowachu, šo mēšcše dohladowaš Šawšchtinowych klóšchtraw w šafškim kraju, dr. Jan se Štaupiz, jako wučženy, pobožny a mily knješ dobru šhwalbu, a šo klóšchtr pilnym a wobdarjnym šobustawam we wóšebitym towarštwje škladnošč poškiešesche, bohawučženošč študowacž.

17. julija 1505 do klóšchtra pschischedišchi bu Luther hnydom psched priora (prēnišcheho) domjedženy. Šemu šo wušna, šo je šwólnitwy, do klóšchtra šastupicž, a tak bu pschedbēžnje ša h o š c ž a

pschijaty. Každý džen móžesche sažo woteńc, ale wón wosta a frowj fastup uniberšitnym wučerjam a staršchimaj wošjewi. Nan fynomu kroczel nješchípósna a bě tať njemdry, so wo nim dale ničžo wjedžecž nochzysche. Jako běchu jeho tež studowazy pschečeljo rucže došč sabyli, bě nětk jeno zusy hósč na seni.

Bo něhdže dwěntaj měřazomaj bu Luther sa nowizu (noweho) pschijaty. Pschijecze bě frowjatocžny skuff. Kapitl (hłowne stawy) fo w klóštrškej zyrkwi šhromadži, a swón wšchěch bratrow fěm sawoła. Luther, psched konvent (šhromadžisnu) pschiwjedženy, psched wołtarjom na kolenje padny, a prior fo jeho woprascha: „Šchtu fěbi požadaš?“ „Božu fěmilnošč a wasche towarštwo“, Luther wotmolwi. Na to jeho prior powuczi, so ma tež mnišchi staw frowju czežu njesč. Jeho žiwjenje je wojoowanje s čěłom a s duchom. Duch ma fo psches po fěłuschnošč tež w nastupanju najnižšich džěłow pschewinyč, čěłko pať psches pózcžiwosč a psches fhudobu, pod kotrejž fo pschijaty ani hanibowacž njeřmě, wo Bože dary prošecž fhodžicž. Luther fěłubi: „To wšchitko chzu s Božej pomozu snjesč.“ Nětko bu pschewoblefany. S kóždym kručom drašty, fiž dosta, fo spěwy mnišchowo wotměnjachu. Najprjedy jeho wołmjanu podfuknju woblecžechu, so by ju k čěšči knježny Marje nořny, potom doľhu fufnju s malej kapuzu. Wokoło žiwota dosta čornny pať a na tyľ a wutrobno škapulir abo běly fufnjany bant jako snamjo Šhryštušoweho ľahodneho pschaha. Se starej drašty wotpoľoži tež frowje njeno, fiž bu sa Sawšchtin pscheměnjene. Tať bu nětko na ľeto pschijaty, so by fo jeho duch pruhowať, hacž je sa mnišche žiwjenje fhman, a fo s dohom na njo pschihotowať. Jeho-dla bu mnišchrej nowizow pschepodaty, fiž mějesche jeho we wšchitkich klóštrškich pschedpiřmach hacž na najdrobnišcho rosmučicž. Najnižšche fěłužby fo jemu napoľožichu, pať dnrhjesche w klóštrje mjesč, pľofacž, drjewo a wodu pschinoschomacž, pať we wobnjesowanej wofolnošči s měchom na fhribjecze wo fhľěb, twarožľ a jeja po proščenju běhacž.

Ľeto běšche fo minyľo, a konvent fo sažo šhromadži. Luthera běly fufnju woblecženeho do zyrzwoje pschiwjedžechu. Tu mnišchu drašty sažo dostawšchi psched wołtar stupi a prawizu do prioroweje ruki, ľewizu fěbi na wutrobu poľoži. Prior jeho namoľwjesche, so by fo nětk rošbudžit, hacž chze fo fěwětej wotriez abo klóštr wopuščecžicž, fo sa čať žiwjenja Bohu a rjadej mnišchow po-frowjecžicž abo do prjedawšcheho žiwjenja wrócicž. Luther na to wotmolwi: „Ja wušnawam a ľubju, so chzu Bohu wšchehomóznenu a bratrej priorej poľušchny živy byč bjes fěmškeho ľubla w pózcžiwosči po pschedpiřmje frowj. Sawšchtina hacž do fěnjercze.“ Na tónle fěłub jeho prior do rjadu mnišchow pschija. Luther ruzy wupšchestrjewšchi k seni padže, tať so s čěłom fěchiz snamjenjesche, a bu s pořwjecženej wodu wofrjepeny. Potom jemu sařwěčženu fěwěčžu do ruki dachu, wón fo klafnu, a spěwazy mnišcha jeho wobstupichu. Nětko to n f u r u dosta, to reľa, jemu fo nahe koleľko s wľořow na wjeřšchľ hłowny wušliha. Jako bě kóždý bratr jeho hiščecze wofošchať, fo spěw hacž k wyřkanju nad noworodženyh bratrow posběhowašche.

W klóštrje bě wořebita šchula k wudofonjenju sa měšchni-fow. A nej fo tež Luther pschifamčny. Tu fo biblija a Sawšchtinowe piřma wuľadowachu a fo druhe knihi čitachu. Šsamo šwjašľ Šuřowych předowanjom tu běšche. Luther bě tať horľivy študowať, so móžesche kapitl hižo w bližšchim nalěčžu wobšam-funcž, jeho sa měšchnika wuřwjecžicž. Džen, na kotrymž fo wu-frowjecženje šta, mějesche Luther sa najdostojnišchi a najšbóžnišchi w žiwjenju. Raž wuľki frowjedžen fo wotbu. Mana a nělotrych pschecželow na njón pscheprořy. Nan, fiž bě fo fynomoweje kroczele dla směrowať, s dwazecžomi pschiwušnyhmi na konjach pschijěcha. Mahladna šhromadžisna bratrow a hósčzi Boži dom pjelnjesche.

Luther bu měšchnisťu drašty šwoblefany, jeho ruzy bušchtej řakbo-wanej a do njeju dosta fheluch a patenu (ľaschecžif s Božim čěłom) je fěłowami: „Wšmi nětk móž, ewangelij čitacž kať sa živyh, tať sa wotryh w njenje teho Šnješa.“ Škónčnje biskop, fiž jeho frowjecžesche, nad nim snamjo fěchiza fěžini a jeho wofošcha, a wšchitzy jeho se šbožopšchecžami požohnowachu.

Nasajtra njedželu Kantate mějesche mľody měšchnif přěnju mšchu, mhruchowy ľad fo pschi wołtarju posběhowašche a fhwalobne spěwy psches frowjatnisťu klinečachu. Fo frowjatocžnosčzi fo wšchitzy w jědžnej sali wokoło frowjedženškeho wobjeda šhroma-džichu. Wjeřeka a fhutna rosmľowa jich řabawjesche a mľody měšchnif bu wobdarženy. Nan řam jemu dwazecžzi řchěřnaťom řdžěli jako wopofas, so je fo s nim wjednať.

J. K.

Oberlin.

Jeho žiwjenje a štutlowanje w Kamjenjodole.

je wšchelakich řóřłow wučerpať

† Jan Bartlo.

(Potracžowanje.)

Tuto řym piřať, niz teho dla, so by w mojich knihach tež něšchto wo žěntwoje, abo něšchto tajke štaťo, řchtož fo řamwo žyle fhwětnje smyřlenym ľuđom ľubi, ale teho dla, so by sa pschikľad řěłužilo, kať ma fo mandželštwo, dnrbi-li fo radžicž, s Bohom, t. r. s modlitwu a s wutrobnyh pschewědčženjom, so je Bóh hromadu wjedže, řapocžecž. Teje řameje pschicžiny dla pať tež njeřměm tu hnujazu njewjesčžinsťu a nawoženšťu modlitwu wuwostajicž, kotruž Oberlin tehdy napiřa a kotraž nam pofnacž dawa, s řařimi řacžucženi wonaj do teho frowjateho řjenocženštwowa štupišchtať a fiž je nant wopofasmo a wobřwědčženje, w řařim duchu řtaj potom řměrne mandželštwo tež wjedľoj. Wona ma napiřmo: Oberlinowa a jeho mandželšesje modlitwa, so byřchtať fěbi Bože řohnowanje a Božu hnadu wuprořyľoj.

Šswjaty Ducho! štup dele do naju wutrobow, pomřhaj namaj s horjazej a s žylej wutrobu fo modlicž, dowol twojimaj džěščo-maj, a mifosčživy wóťze, psched twoje wobľicžo štupicž a čze prošecž wo wšchitko, řchtož potriebatať.

Daj, so fo bjes řobu jenož we tebi a we řwojim Šbóžniťu řesuřu Šhryřtuřu jako stawať jeho čěľa ľubujemoj! Pomřhaj namaj, so byřchtať naju wocži psches žyly džěň fo njewotwobrocžo jenož sa tobu hladaľoj, so byřchmoť psched tobu fhodžitol a řwoje myřľje we tebi šhromadžowaloť, tať so by naju žiwjenje džěň wote dnja duchownišche byľo.“

„Daj, so byřchmoť w dopjelnjowanju wšchitkich řwojich pschi-fľušchnosčžow tebi fhwěrnaj byľoj, fo k temu řbudžowaloť, fěbi jedny druhemu řwoje brachi wofřhwaloj a w řrwi řesom Šhryřta hromadže wodacže phtaľoj. Šdyž fo hromadže modľimoj — o so by fo to husto a wjele wot naju štaťo! — dha budž ty, řnježe řesu, řřjedža mjes namaj; a ty, o njebjesťi wóťze, čžin naju prawje řahorjeneju, wuřľyř řesom Šhryřta dla, řchtož řy naju psches twojeho frowjateho Ducha prošecž wučžit.“

„Dofelž řy sa tuto žiwjenje stawy naju doma pod naju nad-fedžbowanje a nawjedowanje řtajit, dha spořčž namaj mudroščž a móž, je na tebi řpodobne waschne wodžicž. Daj, so byřchmoť jim pschezo s dobrym pschikľadom přjód řchľoj a čžiniloj, řchtož ty namaj wo Abrahamje prařišč, kotruž řwojim džěčžom a řwojemu domeť po fěbi pschifaša, so byřchu po řnjeřowych pucžach fhodžili a čžinili, řchtož je prawe a dobre. Dařch-li namaj džěčži a řdžeržišch-li namaj teřam, dha spořčž namaj tež tu hnadu, je sa tebe wo-čžahnyč a je řahe hižo nawučžicž, tebe řnacž, tebe fo bojecž, tebe ľubowacž a k tebi, jako k temu Bohu, fiž je řľub s nimi řčžinif, fo

wołacz; so bychu po tym flubje, kotryž so w twojim mjenje pschi jich fšchczeny sežini, wot kolebki hač do rowa tebi fwérne byle. S ty luby njebjeski Wótce, daj, daj so bychmuj jim psches naju žiwjenje s čzihej myšlu, s lubojeću a se sežerpliwosjeću, hdyž stawaju a hdyž lehnyč džeja, domach a wonkach, pschi kóždaj móžnej sšladnosći twoje flowo jaschcžepjowakoj, kaž ty, o Snježe, to mječ čzesch, a kaž so to džeczom fluscha, kotrymž by žiwjenje jenož jako frědk, k tebi pschincž, dač."

„Hdyž hromadže k fwjatenu wotkasanju džemuj, ach dha wobdarjuj naju stajnje s noweje hnadu, s nowymi mozami a s noweje fhroblosjeću, na puczju k njebjesam dale kroczicž, a dokelž móžemuj sa lěto jenož schtyri frócž k twojemu blidit hiezi, dha daj, so bychmuj psches wěru čzim husežijcho, haj wschědnje a stajnje džěl na nim brafoj; so bychmuj fwójju fwjereč psch:zo psched woczomaj mětoj a so kóždy čaš k tej samej hotowakoj. A fwjemoj-li čze wo něšto wěste prošycž, o dha daj, so bychmuj na dofke čašy dželenaj njewostakoj, ale so by teho jeneho fwjereč bórsh, prawje bórsh na wotkaležehnjenje teho druheho pschischka. Tola Bože wotpohladanje bě hinajšche, a tuta próstwa njebu wufljshana. Oberliu bě k lěpschemu fwójich fwobuczlowjekow hšcheže dwaj a schtyrzczi lět po fwjereči fwójjeje mandželšče žiwj. Pschetož: „Moje myšle nješbu wasche myšle, a moje pucze nješbu wasche pucze, praj tón Snjes. Jes. 55, 8.

„Wufljshaj naju, o njebjeski Wótce, twojeho lubeho Ssyna Jesom Šhrysta dla. Samjeń. — A ty naju duchow nawožuja, so bychmuj čze wobaj horzo lubowakoj a psch:zo s tobu we wobfhadzowanju a we swjastku stakoj. Njepšhidaj, so bychmuj na naju fwamšnu prawdosć a na naju skutki fwójje doměrjenje stajiloj, al: jenož na twoju krej a šašlužbu. Budž s namaj, daj namaj to šbože, tebje Snježe Jesu, bórsh wot woblicza k wobliczu widžecž. Božo, fwjaty Ducho bydl stajnje w naju wutrobemaj, wucz naju, kóžde wotomifnjenje naju šdychowanje k milosćiwemu Wótcej posběhowacz; špožec namaj, po tym hač potriebemuj, twoju móž a twój trošcht. A tebi s Wótzom a s Ssynom budž fhwalba a čzesč wot wěcznosće hač do wěcznosće. Samjeń."

Niz poklady (šchazy) tuteho fwěta nje-pschincje fwjenti Oberlinowa fwójemu mandželškemu fwobu, ale pschincje jemu pobožnu a sa jeho šastojnstwo žyle fhmanu wutrobu, a jenož to móžesche a dyrbjesche tež jeho šbožowneho sežinicž. Schtož fwjenti wón wumyšli, abo na to abo tamne waschne čzinjesche, to namaka najhusežijcho tež jeje pschipošnacze. A tak bu wona bórsh hač nanajfwěrnijcha podpjera fwójeho mandželškeho pschi jeho lubosćinškich skutkach; wona šjednocžesche fwójju mudrosć s jeho šahorjenosću a špěchowasche jeho dobročinske wotpohladny se fwójim rošomnym šawodom.

* * *

Nětko wobrocžimuj so k nadrobnišchemu wopřisanju Oberlinoweho skutkowanja w Šamjenjodole.

Šaž mudry lěkar najprjedy sa winu fhorosće flědži, a hdyž je ju wuflědžil, tu fwamu wotštronicz pyta, tak tež Oberlin. Wón pak špósna, so je přenja wina wulkeho hubjensstwa w Šamjenjodole to, so jeho wobydlerjo s wobydlerjemi druhich, bóle šdžělaných wokrjekow w žanym šwišowanju nještejachu, dokelž hubjených puczow dla s nimi w hromadu pschincž njemóžachu. Tcho dla džěšche jeho přenja starosć na natwarjenje pucza, kiž by s Šamjenjodola won wjedl a so k krajnej drošy, kiž do Štrašburga wjedžišche, pschisamfnyl. Dokelž pak nje-pschepósna, so budže w tajkfej krajnje, hdyž škala na škale wšy a hdyž s wšathch brjohow nahlych horškow torhaze rěki bjes pschestacza hluboke žloby drěja, tajkej horštyh tajlich wobydlerjow, kaž Šamjenjodolčenjo běchu, jara čzežko padacz, fwjenti drohu natwaricz a šdžeržecž, dha wobroczi so najprjedy na krajne fwjerečstwo a dawasche fwjenti wschu móžnu prózu, so by fwjenti pola teho twarjenje krajneje

drohi psches Šamjenjodol wudobyl. Šako pak běšche so pschewědčil, so je tudy wschitko podarmo, powola wón fwójich ludži w hromadu a staji tón namjet, so čzyli tu nišnu drohu fwamti twaricz. So pak čzi sa to žane wušchi njemějachu, so fwamto wě. „My mamy nišnišche džělo čzinicz, hač pucze twaricz“, wotmolwichu jemu. Oberlin pschetrjeba wschitku fwójju rěczniwosć, so by jich k temu samohl, ale podarmo; jenož někotři mužoj namafachu so trochu šwóluiwi. „Dobre“, džěšche Oberlin k nim, „dha čzemuj my tón pucz fwamti twaricz“, džěšche domoj, woblecze so staršchu fwfny, wša fwjenti motyka na ranjo a čzešnišche s tymi někotrymi mužemi psches wješ. Nětk pak so tola pokasa, so mējachu čzi ludžo fwójeho duchowneho lubo. Jedyn po druhim pschisamfny sa gratom a pschisamfny so k temu čzahaj, doniž na pošledku žyla wješ šhromadžena njebē.

Oberlin běšche fwjenti dawno hžjo wschitko wobhladač a na drobne pschewyšlit, hdyž ma so šapoczecž a šcho ma so štacž; duž postaji wón kóždeho hndom na prawe měštno a štupi so je fwójim šaknym wotrocžkom runje tam, hdyž bē džělo najwobczěžnišche a najštrašnišche, a njedžiwajo na fwójej, wot čzernjow rošdrapanej a na šamjenjach wobodrjenej, krawjacej ruzy džěšasche wón bjes wodychnjenja šahorjeny dale. Tcho šahorjenosć pak bē so bórsh žyle wšy tak fwobudžělita, so jedyn psche móž teho druheho kopasche a ryjesche.

Alle čzim wjazny pomoznych rukow so namaka, čzim wjazny gratu běšche trjeba. Oberlin da fwjenti jón se Štrašburga pschincž a mējesche po tajkim wjele wudawkow. Tcho dla wobroczi so wón na fwójich šdalenyh pscheczelow a doby fwjenti jich podpjeranje. A tak bychu šfakly wotkamane, hory wotnoschene, hluboke doły wu-pjelnjene, hačzenja namjetane a hórškim wodom stajne a nješchłodne rěcznišche pschipošane. A tak džělach wješele fwjenti powjedajo a špěwajo kaž přeni tak kóždy džěń, na kotrymž mējachu fhwile, wot ranja hač do wječora. Šich wutrajnosć pschewiny wschitke šadžěwki a sa něšto mējazow bē pucz hač k krajnej drošy s rjanym mostom psches rěku Šruschu, kotryž mjeno móst lubosće dosta, dokonjany.

(Pschichodnje dale.)

Lutherowe flowa.

30.

Najprěnišchi a najwjetičhi škutk lubosće je, kiž ma šchesežijan dokonjecž, hdyž je k wěrje pschischol, so druhich ludži tež k wěrje pschiwjedže, kaž je fwam k njej pschischol.

31.

Šbóžna nadžija a njebjeske herbstwo so bohuzel psche husto šabudže; ale na čašne žiwjenje a šachodne kraleštno na šemi so pschewjele špomina. Tole šachodne masch psch:zo we woczomaj, myšlich sa nim, starasch so wo nje a wješelisch so nad nim, ale k tannemu pschiwobrocžisch so s fhribjetom; sa tyme wodnujo a w nožy honisch, tamne fwjenti kóždemu wětrej wšacz dasch. Šak nje-dyrbjalo nětko pola šchesežijana bječ, runje namopak dyrbi bječ.

32.

Šedžbuj jeno na to, šcho je Šhrystus sa tebje a sa wschitkich čzinil, so by nawufnyl, šcho by winojty sa druhich čzinicz.

J. K.